

Autisme en communicatie

Communiceren is meer dan praten

Communicatie bestaat uit woorden én non-verbale signalen. Bij autisme kan het verwerken en overbrengen van informatie anders verlopen.

Meer dan alleen woorden

Een boodschap bestaat uit meerdere lagen:

Inhoud • Taalgebruik • Tempo • Stemvolume
Intonatie • Lichaamstaal en mimiek • Context

Hoe meer lagen tegelijk verwerkt moeten worden, hoe groter de communicatieve belasting kan zijn.

Tijd nodig om te verwerken

Bij autisme kan informatie later samenkomen, waardoor begrijpen en reageren meer tijd kost.

Horen → Verwerken → Begrijpen → Reageren

Non-verbale signalen

Non-verbale signalen kunnen anders worden opgemerkt, gebruikt of geïnterpreteerd.

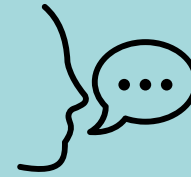
Oogcontact kan belastend zijn of afleiden.

Mimiek en lichaamstaal worden niet altijd vanzelfsprekend herkend of geïnterpreteerd.

Gebaren en houding kunnen anders worden geïnterpreteerd.

Intonatie en stemgebruik kunnen minder duidelijk zijn of anders overkomen.

Taal kan meerdere betekenissen hebben

Wat iemand bedoelt, hangt vaak ook af van context, toon en impliciete verwachtingen.

Bij autisme kan die onderliggende betekenis extra verwerking vragen.

Zeg daarom zo duidelijk mogelijk wat je bedoelt.

Verwoorden lukt niet altijd meteen

Wat iemand denkt, voelt of bedoelt is niet altijd direct beschikbaar in woorden.

Stress, prikkels en complexe vragen kunnen dit verder bemoeilijken.

Prikkels en stress doen mee

Geluid, drukte, oogcontact, tijdsdruk of veel informatie tegelijk kunnen extra belasting geven.

Meer belasting → minder ruimte om te verwerken en reageren

Een rustigere omgeving of minder informatie tegelijk tegelijk kan helpen.

Praten is niet de enige manier

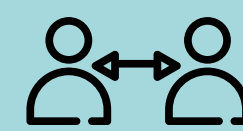

Communicatie kan ook via andere vormen verlopen.

schrijven • typen • aanwijzen • tekenen
gebaren • visuele ondersteuning

Wat werkt, verschilt per persoon en situatie.

Communicatie werkt twee kanten op

Goede communicatie vraagt afstemming van beide kanten.

- aangeven dat iets niet duidelijk is
- om extra tijd vragen
- doorvragen
- benoemen wat helpt

Wat helpt?

- ✓ vraag wat voor deze persoon werkt
- ✓ geef tijd om te verwerken en reageren
- ✓ benoem wat je bedoelt
- ✓ maak verwachtingen expliciet
- ✓ check of je elkaar goed begrijpt
- ✓ verminder prikkels
- ✓ gebruik duidelijke en concrete taal
- ✓ bied alternatieven voor praten
- ✓ stel één vraag tegelijk